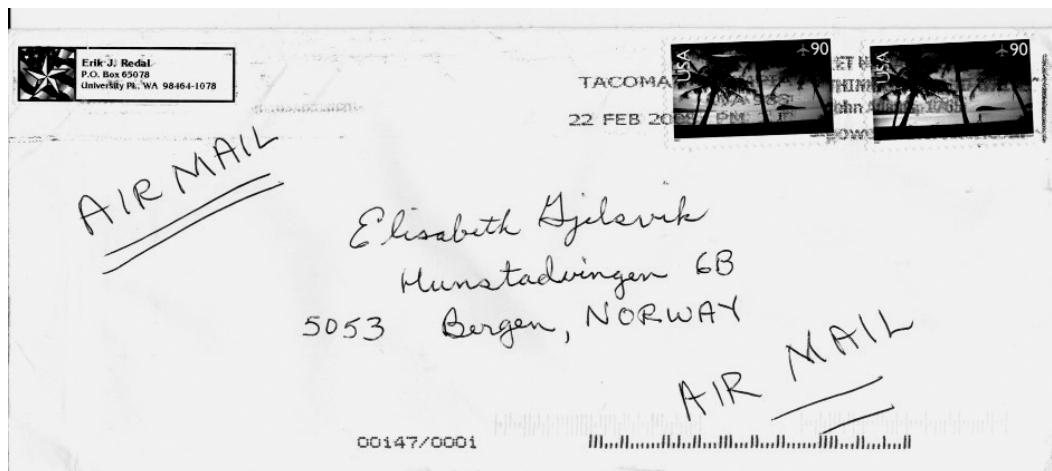

Source for following texts is Erik Gustav J. Redal

v. Elisabeth & Ruth Gjelsvik

Tekstane er scanna frå artiklar, brev m.m. Layout vert bestemt av størrelsen på kvar scan(bilete). Det pregar attgjevinga av tekstane.

(Utført av Sigmund Svoen etter avtale med Elisabeth og Ruth Gjelsvik)

BIOGRAPHY OF: ERIK GUSTAV REDAL
(1885-1953)

Erik Gustav Redal was born on January 1, 1885, on the farmstead of Redal in Vevring Herred, Sogn and Fjordane fylke. He lived on the homestead until he was 19½ years of age. On May 3, 1905, he left Norway for America. He arrived in New York on May 27, 1905. Erik worked on a farm at Mt. Vernon, Washington until the summer of 1907 when he took a trip to Alaska. He returned to Mt. Vernon that Fall and rented a farm together with Ludwig Forland. He farmed in the Mt. Vernon district until 1916 when he went to Tacoma, Washington.

Erik worked for the Sons of Norway selling insurance. He then married Karen Marie Myklebust on July 7, 1923. He had three children:

Guro Marie Redal-born June 18, 1924
Torleif T. Redal-born March 12, 1928
Erik Johan Redal-born July 21, 1934

Erik remained in Tacoma and worked for the St. Paul and Tacoma Lumber Company for many years.

Erik passed away in Tacoma, Washington in 1953 at the age of 68 from heart failure.

Elisabeth,

I received your letter and am sending some information. I hope it is O.K. I wasn't sure what you needed.

I hope it reaches you in time.

Erik

FAR

KRISTOFFER JOHANNES REDAL

(1896-1941) Born- Vevring,
Sunnfjord, Segn og Fjordane.

Immigrated through Canada to U.S. 1924

Worked as a machine operator at
Tacoma Smelter.

Wrote articles and poems for
Norwegian Newspaper "Western
Viking".

Pen name: "Vebjørn"

CHILDREN
ROLF
KATRINE

MOR

GERDA LOVISE HEPSØ (HEPSØE)

(3/31/1904- 4/9/1973) Born
Bodø, Nordland, Norway

Immigrated to U.S. through
Ellis Island, New York.

Arrived on M/S Sta' angerfjord
8/25/1924 from Bergen, Norway

Passage paid for by brothers
Ole and Henrik, Alaskan Fishermen
out of Tacoma, Washington.

Worked as a Nanny while learning
English and adapting to a new land.

Naturalized citizen 12/18/1944.

Kristoffer Redal.

I eit av krigsåra kom det ei sår melding frå Amerika : Kristoffer Redal var brått riven bort. Redal emigrerte til Amerika, so vidd eg hugsar, i 1920 eller eit av dei næraste åra. Brørne hans, Erik og Olav var reist over i førevegen. Olav kom til Amerika i 1911 etter nokre år på Island, Erik endå tidlegare. Alle desse tre var lhuga norskdomsmenn og gjennom alle åra der borte i det framande miljøet har dei vore trugne mot målet og kulturen dei hadde med seg heimafrå.

OLAV døydde i 1937. Han har reist seg eit minnesmerke i dei bøker og skriv han let etter seg attesoge at norske utvandrar-

Nokre ord om og av Kristoffer Redal frå Vevring.

* Av MAGNUS THINGNÆS *

ar i Amerika. Han var bladmann i fleire norsk-amerikanske aviser, sist i «Western Viking» i Tacoma.

ERIK er busett i Tacoma der han har ein uneleg heim som ofte er møtestaden for sunnfjordingar. Han har vore mykje med i dei norske samskipnadene, m.a. «Sønner av Norge» og Sunnfjordlaget. Hobbyen hans er blomedyrking. I fjor hadde han soleis over 3000 gladiolar utanfor huset sitt. Alle som gjekk framom tykte det var eit vent syn.

KRISTOFFER REDAL hadde og ein hobby — det var og ei slags blomedyrking. Men dei blomane han fekk til å vekse, var bygd opp av ord. Det var poesien han dyrka. Det er nokre døme på denne eg vil gje her. Desse dikta har alle stade i norsk-amerikanske blad, og har ikkje tidlegare vore offentleggjorde her i landet. Men dei er så gode både i innhald og form, at dei fortener å verte kjende her i Noreg og. Dei avslørrar ein kjenslevar hug, der heimlengt og fedrelandskjærleik får utløyising på fine lyriske strøper

I diktet «Lengt» gjev han uttrykk for det dei fleste nordmenn i utlandet går og ber på heile livet — lengten til Noreg og barnomsheimen :

Dei segjer ein bør ikkje lengta,
det høver ikkje vaksen mann.
Dei segjer ein helst bør gløyma
sitt upphav og eige land:

Men kan du den straumen vende
som renn mot sin eigen os,
og kan du den flaumen bende
som styrer mot brå-bratt fòss?

Ség, kan du den lengten døyva
som fyller di helle sjel.
Og kan du vel gjerne køyva
det livet som i deg vell?

Min lengt er som bekk der stunder
sin os og sitt upphav til ;
i lengt er mitt livsverk bunde
i alt det eg kan og vil.

Min lengt er mitt land å skoda,
med solgull det stig av hav.
Min livslengt er helm å koma,
å gråta ved fedres grav.

Men det er ikkje berre lengten han får utløyising for i diktinga si. Han er byrg av fedraheimen sin i aust. Det går fram av alle dei dikta han har skrive til fri-

OLAV REDAL

Born 11/4/82 Redal farmsted, Vevring, Segn og Fjordane.

He first did office work for Ivar Lind in Florø for many years.

He later went to Iceland to find riches in the fishing industry. Due to a lack of success he migrated further to the United States, settling in (Paster Redal - Olav's cousin presided) Hendrum, Minnesota.

He attended Concordia College, and (Meerhead - Minnesota) later taught in religion school.

From Minnesota, Olav continued westward to Bettineau, North Dakota where he wrote about Norwegian Immigrant history of the region.

Later, in Stanley, he taught school for four years.

Becoming involved with the Sons of Norway Lodge, he traveled to Minot and Fargo while publishing articles for Norwegian newspapers; such as "Decerah Posten".

On 12/1929 he came to Tacoma, Washington, where he had two brothers, Erik, and Kris.

Olav joined with his brother Erik in Sons of Norway activities, writing for the Western Viking Newspaper, and their own Life Insurance business.

Throughout his life Olav spent a lot of time researching Norwegian immigrants, and writing about them and his cherished homeland.

Olav and his brother Kris were popular writers amongst the readers of the Norwegian Newspaper, "The Western Viking". Olav wrote a variety of articles, and Kris mostly commemorating articles, and poetry.

Wherever Olav traveled, he left an impact on Norwegian Immigrants.

He died of heart failure 9/29/37 at the age of 55. He left his brothers Erik and Kris (Tacoma, Wash.) Anders (Vevring, Norway) sisters Marna (Vevring) Margrete (Indre-Arna,) Norway.

EMIGRATED FROM ICELAND
TO USA IN 1911

Det vart so at ingen av dei tre Redal-brørne i Amerika fekk sjå fedrelandet og heimbygda si att. Og endå er det vel få som med så sterke band har vore knytt til det landet dei eingong forlet. Dette syntte dei i handling ved å halde levande norsk mål og norske skikkar i det nye fedrelandet. Olav og Kristoffer skreiv mykje — og anten det var poesi eller prosa, gjekk kjærleiken til gamlelandet som ein raud tråd gjennom det alt saman. C. J. Hambro fortalde til Aftenposten etter ei ferd til Amerika at det som hadde gjort største inntrykk på han var ein liten tale han hadde høyrte av journalist Olav Redal på eit nordmannstemne der borte ein stad. Den var så fylt av heimlengt og ein brennande kjærleik til Noreg at ingen som var til stades kunne unngå å verte riven med.

Olav Redal døyde i 1937. Kristoffer gjekk bort no under siste krigen. Den fyrste hadde då vore 26 år i Amerika. Kristoffer rundt 15.

Den tredje av brørne, Erik, døyde i heimen sin i Tacoma 19. desember 1953. Han vart 68 år. Erik kom til Amerika 17 år gamal.

Det seier seg sjølv at som den norskdomsmann han var kom han med i lagsarbeidet der borte. Han har soleis vore president for Sønner av Norge, Losje Norden i Tacoma, og var reisesekretær for ordenen i 3 år. Sjølv sagt var han og med i Sunnfjordlaget. I dei siste åra har hobbyen hans vore blomedyrking — og hagen hans vakte åtgaum hjå alle som gjekk framom. Huset sitt hadde han innreidd etter norsk mønster med olja tømmervegger og norsk vevnad.

Han var gift med Karen Myklebust frå Eggesbønes på Sunnmøre. Dei har tre born — Guro som er sjukepleierske, Thorleif, styrmann, f.t. løytnant i marinen og Erik jr., som no tenestgjer i luftvåpnet.

I år var det meininga at Erik skulle ha vitja gamlelandet. Men soleis skulle det altså ikkje gå. Kona og dottera var i Noreg i 1948. Han vart aldri trøyt av å høyre dei fortalde frå den turen. Guro hadde skaffa seg Sunnfjordbunad då ho var her — og ofte når dei sat heime om kveldane og røddde om Noreg, båd Erik henne gå stad og ta på seg bunaden. Det vart som ein fest — ei høgtids-

stund for han. I år kom Guro på Noregsferd aleine — og var her i 6 månader. Ho snakka godt norsk og synest å trivast her endå ho er fødd i Amerika.

Erik, Olav og Kristoffer Redal, var ofte i tankane på vitjing i heimbygda i Vevring. Mang ein søndagsmorgon rodde dei på blanke bårer inn fjorden medan tonane frå kyrkjeklokkene lydte fagre utover sjøen. Her ved kyrkja ville dei gjerne funne si siste kvile — der led etter led av slekta delra er gravlagd. Det vart ikkje slik. Men heimbygda vil lenge minnst desse tre sønene sine — som bar bygda og landet med seg i all si ferd i det framande landet.

MATHI

Det er Erik Redal vi ser på biletet her — saman med sønene Thorleif og Erik jr. Og hunden Bamse er ogso med.

« Det vart so stille millom oss norske då det frettet at Erik Redal var slokna. »Det tynnest i storskogen«. Me hadde vona at livet skulde sigra endå ein gong; men 18. des. 1953 kom syrgjebodet, og me vil med nøkre få ord få binda ein minnekrans om namnet Erik Redal.

Det er ikkje ofte ein møter noko so sermerkt som hr. Redal var. Vyrदनaden vaks for kvar gong eg snakka med han. Stillfarande, smålåter, men gåverik og god, eit ideal av ein mann.

Han var fødd i Vevring, Sunnfjord, nyårsdag 1885 og kom i unge år over havet; men han miste aldri kjærleiken til sitt fedreland, og difor makta han å byggja seg ein uvanleg koseleg heim — norsk i takt og tone, form og farge, med eit stykke jord rundt der bær og blomar vaks omkapp. So ofte når eg vilde gå etter ei kosestund rundt peisen, hadde han Erik vore ut i hagen etter ein bukkett blomar. »Denne må du ta med heim«, sa han. Han hadde lært å gjeve ein blom i rette tid. Typisk for han, eit fyredøme for oss andre.

Han er mykje sakna av kona, Karen, fødd Myklebust frå Fosnavåg, ei dotter Guro, sjukesyster, Torleif, offiser i U. S. marine, og Erik jr., elev ved P. L. Collège, dessutan av tvo systre, fru Margrete Brekke og fru Maren Gjeringbø, baa i Noreg.

Erik Redal hadde ein lang arbeidsdag bak seg for norskdomen i Amerika. Soga fortel at han var fyrsteseekretær i Vestkysten Sunnfjordlag, skipa kring 1914—15, sidan reiste han 3 år for »Sønner av Norge« på Vestkysten, var formann i losje »Norden« i Tacoma og programstyrar for den same. Han var ein av dei gilde Redalbrørne, Olav, Erik og Kristoffer, alle gåverike, namna deira planta i Vesterheimen. — »Merket det stend um beraren stupe.«

Kva Erik hev gjort for norskdomen og då serleg for alle oss norske, kan ikkje flettast inn i nokre få ord som dette; men me sender folket hans både her i landet og heim i Noreg vår varmaste helsing og medkjensle i sorgi, og lyser fred over Erik Redals mnine.

Siste reis. Av Olav Redal.

(Skrive til 75-årsjubileet i Flora 1935.)

Ein sveinkall, heimlaus, kjerringlaus og barnlaus kan gjera kva han vil. Reiser han, er det ingen som stend på bryggja og græt. Ingen som stend på Tyskebryggja i Bergen og helsar smilande: Velkomen heim! — No vil eg heimatt! Heim til ho mor. Heim til Sunnfjord. Heim til den vesle sunnfjordbyen Flora. Denne turen vert mi „siste reis“. Kjem aldri til å fara attende til Sambandsstatane. Dumt var det at eg reiste fyrste gongen frå det finaste land i verda. Etter tretti år i det frammande vert Noreg større og venare, rikare og ljosare.

Om eg får oppleva mi „siste reis“, veit eg ikkje. Men i *taukane* reiser eg ofte. Flora stend på same plassen som for tretti år sidan. Eg ser husa, gatene. Eg ser øyane ut mot havet, dei blåe fjella og dei grønkledde åsar og haugar. — For tjuge år sidan spurde eg ei gamal sognekona: Du har vel gløymt dei høge fjella i Sogn? A nei, å nei, sa kona, dei fjella, dei fjella! — og tårene rann. No kviler ho einstad borte i Minnesota. Ho fekk aldri meir sjå dei høge Sognefjella.

Flora er større og venare no enn da eg fór ut. Skogen som me planta for tretti år sidan er no stor og prektig skog. Eg sender ei helsing til dykk alle saman i Flora, men mest til E. M. Hole og A. Haave. Desse to tok dei tyngste tak for framsteg i Flora.

— No sigler eg inn Brufjorden. Færingen glir vart og fint med vestavinden. Dette er min fjord, mi bygd, mitt folk. Me sigler forbi Flokenes og Kvellestadstranda, og me stig i land på Thingnes. For over hundre år sidan kom Erik Gjeldaker frå Al i Hallingdal og busette seg på Thingnes. Han var min oldefar. — Eg skulde like å døy i Sunnfjord. Døy om sumaren medan vestavinden bles inn over fjorden — og veta at no er eg heime — — på mi „siste reis“!

*Sjå dagen sprett i auster-øtt,
høtt livet opp vil yggja.
Sjå skuggar fly, og solglytt ny,
no gyller sky, og tusund munnar syggja.*

Foto: Firda

Redal ungdomslag. Dette bildet vart teke ein preikesundag ved Vevring kyrkje. Det var ungdomslaget som på denne måten ville ta avskil med Erik Redal, 19 år gammal, som skulle reise til Amerika nokre dagar seinare. Dei hadde og samla inn pengar til ein reisekoffert. Frå venstre, fremste rekkje: Olefine Nordvik Helle, Lovise Nordvik Knapstad, Hilda Tefre Svardal, Katrina Helle Skår, Berta Førland Nordvik, Margrete Redal Brekke, Magdalena Førland Underlid, Anders Førland og Erik Redal. 2. rekkje: Josefina Nordvik, Anne Massie Steindal, Katrina Medvatnet Hundvebakke, Jakob Redal (far til Erik), Johan Håland, Olav Tefre, Torstein Redal, og Rasmus Russnes. 3. rekkje: Ole Martinus Redal, Ola E. Nordvik, Lyder Redal, Jakob Nordvik, Jakob Osa, Ola A. Nordvik, Adolf Johannessen, Andreas Underlid og Ingolf Redal. 1904.

◆ Ein Sunnfjord-lyrikar i Amerika . . .

(Framh. frå 1ste)
domsdagen 17. mai at han er stolt
av å høyra til det norske folket.

17. MAI

Vi helsar deg
fridomsfana!
Noreg, lyft høgt ditt merkje.
Aldri du fagrare
såg det
svinga i mai-sol.
Visst er det vår
som vaknar,
sullar sin song um landet,
løyst er dei lange,
tunge
vådeleg vinternæter.
No er det
helg i heimen,
festkledd i lund og lider,
Over eldgamle settgard
solstråler skjeiv —
i sågidr.
Enno eingong
i Vårkveld
Wergelands dag hev vunne.
Enno eingong
stend Norig
fyika til fridomsfest.
Vi helsar deg
fridomsfana!
Ung-Norig lyft høgt ditt merkje.
Aldri du fagrare
såg det
svinga i mai-sol

borgs dage. Forfatteren, Kristofer Redal, er så altfor beskjede — så beskjeden at han ikke engang setter sitt navn under. (V har «avsløret» ham uten han vitende.)»

DOVREFJELL

Det kverv over fjell og tinne
eit sigande solarglad.
Snart ligg som eit sakna minne
ein fjellheim mot aust ein stad.

Der søv under svarte skuggar
eit rike i stein og tre, —
ei verd som i ro seg huggar,
i livd av sin eigen fred.

Der sviv over myrar mjuke
ein blårøyk i haustnott grå.
Då tuslar det tungt derute,
av haugfolk frå kræ og krå.

Det læt over lange leider
ein hildrande huldrelåt.
Då gjenge der grønklædde møyar
til gilde i Dovre-slott.

* * *

Mens mannen so gjerne gløymer
dei heimslege eventyr,
ligg dovrefjell enn og drøymer,
med frostelm um mo og myr.

Det brenn over kvite bredar
eit ljøs over fjellheim blå.
Og enno um nott du høyrer
den hildrande huldrelåt.

I «Mai-Dag» minner han utflyttarane i vest om saga-landet dei kom frå. Han sluttar soleis :

Her i dei nybygde heimar me mannast
um merkje i dag.

Bøygjer i bøn fram for fagraste fana
på jord.

Sagalands søner, takkar for minni og
lengten det gav.

Vikingesætter i Vest! Det er morgon i
mai der nord!

Diktet «Dovrefjell» som han skreiv for «Western Viking» til eit tresnitt av kunstnaren Ola Sunde vekte stor åtgaum. Redal skreiv under psevdonymet «Vebjørn». I ein artikkel offentleggjorde bladet eit brev om dette diktet og redaktøren seier her m.a.:

«— Og Swanes har så evig rett i alt hvad han sier om Vebjørns dikt. Vi tviler på om der i det hele tatt er skrevet prektigere dikt på nynorsk siden Arne Gar-

Kristoffer Redal var like eins som broren, Olav, ein flittig skribent ogso i norske aviser og blad. Den diktaråra dei hadde er vel ein arv frå bestefaren, Haugfjæren og lekpreikeren Anders Redal. Han og skreiv mykje — mange salmar og religiøse songar ligg att etter han; han skreiv og der fyrste boka um Hans Nielsen Hauge. Eg har prøvd å samle nokk av alt Olav og Kristoffer har skrive for å ta vare på det i utflyttarmuseet i Oslo.

Kristoffer Redal er ikkje meir. Han fekk ikkje koma heimatt til landet sitt, til den vakre heimbygda si der inne i Vevring som han lengta til og song om. Mer tankane hans var alltid heime Noreg, og her vil dei leve ette han.

Magnus Thingnæs.

Frøania

Landgangsbræn hales ind
Skibet sagde glider
Tårer dugges mange kind
Ved afsked mange lider.

Slægt og venner tårer står
paa kai paa skib og stier
Står af skids skindens klokkeblår
af uemod hjærter direr.

Trægt skib af stærke vinger
føres kraftigt ud mod lav
Hvem kan ane, at det bringer
disse folk mod død og grav.

Ingen öjens nogen fare
der kil röis de gik den mal
De stoled paa - de vil sig vare
disse mænd som staa ved ras.

Da med ed er billeder høie
sam af mange fjelds fald
vande bræer - vande køres
atler brag og stærke kvald.

Rædselslagne alle springer
op i rildelse og skrek.
Signaler lyder - klokken ringe.
Alle mand paa dek.

Skinder græder vrider hænder
barna klynger sig til mor

Stærke mænd de bider hænder
sammen i den mange ord.

Bedt man gik for barn og kind
Redningsbaadene gaar ud
ssord fra skibet de sig vind
hjælpe dem - det kan kun Gud

Stærke mænd ved kalling vinkle
siddet vinkle til barn og vis.
Det er straks for skibet sykk
med de mange dyre liv.

Bønner varme bror jeg sendes
op mod dig fra mange danske
Tårerfyldte blikke sendes
op mod dig om hjælp og barmhjertighed

Da i medens man sig ynker
Baugen langsomt ned ad sykk
Der det sidste sekund gik
af den maadelig de fik.

Det blev dit min sagde bølge
der blev ord i dødens følge
Gid da alsidig over
slider hvor de døde sov.

Olav Redal

Pastor's 'quiet calm' led church for 53 years

For more than five decades, the Rev. Rueben Redal led what was once one of the largest churches in Tacoma, holding firm to his belief in an inerrant Bible.

BY STEVE MAYNARD
The News Tribune

The Rev. Rueben Redal, who led Tacoma's Central Lutheran Church for 53 years by holding steadfastly to his faith in God and the authority of the Bible, died early Wednesday. He was 85.

Since July 1952, Redal shepherded what was for several decades one of the largest congregations in Tacoma, preaching to the packed 1,200-seat sanctuary at Central Lutheran in Tacoma's Stadium District. Others heard his services broadcast live on the radio for decades. He also started and was president of the 400-student Faith Evangelical Lutheran Seminary in Tacoma.

While Central Lutheran has declined in numbers over the years, Redal continued preaching sermons three Sundays a month, his last on Mother's Day.

He was a humorous, polished preacher, a man with a "quiet calm," and an accomplished tenor who sang a solo of sacred music on the first Sunday of the month, said Mark Redal.

Redal

Please see PASTOR, back page

PASTOR

CONTINUED FROM B1

one of four children of the pastor and his wife, Eleanor.

"My dad always spoke the truth," said Mark Redal, chairman of the church's board of trustees. "He didn't fudge. He didn't try to sugarcoat anything."

Redal was a mentor - "like a father" - to congregation president Leonard Bernhoft, who knew the pastor for 49 years. Bernhoft recalled how Redal helped him through a difficult divorce and later through financial problems.

"He gave me sound biblical advice on what I should be doing," said Bernhoft, 60. "He was always compassionate. He always tried to feel and understand what you were going through."

Redal's leadership also was at the center of one of the most difficult church controversies in Tacoma's recent history. In 1979, Central Lutheran was expelled from its parent denomination, the American Lutheran Church. That denomination eventually helped form the Evangelical Lutheran Church in America.

The dispute involved Redal's and his congregation's view that the Bible is inerrant - without scientific, historic or theological error. Redal believed the American Lutheran Church was abandoning that conservative view of the Bible; he started Faith Seminary in 1969 to teach inerrancy.

Some people left Central Lutheran over the controversy. Attendance continued to decline as people moved away from downtown and stopped going to urban churches such as Central Lutheran, at 409 Tacoma Ave. N. These days, from 60 to 100 people attend Central Lutheran's 11 a.m. Sunday service, which is broadcast live on KLAY-AM.

Two associate pastors and sem-

inary dean Michael Adams will lead Central Lutheran until a new senior pastor is selected.

Shocked by Redal's death, Adams recalled talking with the pastor Tuesday about his excitement that another church, Clover Creek Bible Fellowship in the Spanaway area, will start having services at Central Lutheran in July.

Rueben Redal woke up at 3 a.m. Wednesday at his Tacoma home, had a heart attack and died,

Mark Redal said. Plans for a funeral service were being arranged Wednesday.

The pastor never retired from preaching, his son said.

"He was always at the top of his game," Mark Redal said. "He remained there until the very end."

Steve Maynard: 253-597-8647
steve.maynard@thenewstribune.com